

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ С. П. КОРОЛЬОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник військового інституту
генерал-майор

О. ЛЕВЧЕНКО

"26" _____ 2020 року

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок та умови вибору
вбіркових дисциплін здобувачами вищої освіти
Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова

Ухвалено вченою радою Житомирського
військового інституту імені С. П. Корольова
Протокол від 12 вересня 2019 року № 1
(зі змінами, внесеними вченою радою
протокол від 26 серпня 2020 року № 14)

м. Житомир
2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови вибору вибіркового дисциплін здобувачами вищої освіти Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова (далі – Положення) розроблено відповідно до пункту 15 статті 62 Закону України "Про вищу освіту" та визначає процедуру вибору здобувачами вищої освіти Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова (далі – ЖВІ) вибіркового навчальних дисциплін (блоку вибіркового навчальних дисциплін), передбачених відповідною освітньою програмою, навчальними планами підготовки бакалаврів (магістрів), в обсязі, що відповідає навчальному плану та передбаченому для відповідного ступеня вищої освіти.

1.2. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти – це дисципліни, які вводяться катедрами ЖВІ з метою задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, врахування вимог замовників на підготовку військових фахівців тощо. Вибіркові дисципліни професійно-практичної підготовки та дисципліни спеціалізації надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями (спеціалізаціями), що визначають характер майбутньої діяльності здобувачів вищої освіти.

1.3. Реалізація вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти передбачає вибір окремих дисциплін або блоку вибіркового навчальних дисциплін з переліку на відповідний навчальний рік.

1.4. Начальники (завідувачі) відповідних кафедр, що пропонують вибіркові дисципліни, забезпечують підготовку програм та робочих програм навчальних дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркового дисциплін.

1.5. Перелік, обов'язкова кількість для вивчення та обсяг вибіркового дисциплін для конкретного семестру вказана в навчальному плані.

1.6. Вивчення вибіркового дисциплін починається:

для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – з другого курсу;

для другого (магістерського) рівня вищої освіти – з першого курсу..

1.7. Перелік вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік може змінюватись.

1.8. Вивчення вибіркового дисциплін здобувачами вищої освіти ЖВІ здійснюється таким же чином, як і обов'язкових навчальних дисциплін.

1.9. Кожен учасник освітнього процесу ЖВІ має право надавати пропозиції щодо внесення змін та доповнень до даного Положення. Дані пропозиції узагальнюються та перевіряються на відповідність нормативно-правовим документам навчальним відділом та розглядаються вченою радою ЖВІ. Після затвердження даних пропозицій вносяться відповідні зміни до Положення та доводяться до всіх учасників освітнього процесу.

2. ПРОЦЕДУРА ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН (БЛОКУ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН)

2.1. Кількість вибірових дисциплін на наступний навчальний рік, кількість годин на їх вивчення, форми контролю визначаються навчальним планом спеціальності (спеціалізації), за якою навчається здобувач вищої освіти.

2.2. Навчальний відділ:

до 10 вересня поточного навчального року доводить до начальників факультетів перелік вибірових дисциплін на наступний навчальний рік; здійснює розрахунок навчального навантаження відповідних кафедр; складає розклад занять з урахуванням вибраних здобувачами вищої освіти дисциплін.

2.3. Начальники факультетів:

до 20 вересня поточного навчального року організують доведення до здобувачів вищої освіти перелік вибірових дисциплін на наступний навчальний рік та нормативні вимоги щодо їх вивчення;

на підставі поданих заяв (рапортів) складають списки здобувачів вищої освіти та формують їх у групи (не менше 35% осіб для дисциплін загальної та професійної підготовки) для вивчення відповідної вибірової дисципліни. У разі, якщо для вивчення окремої вибірової дисципліни не сформувалась група з мінімальною кількістю здобувачів вищої освіти, то доводиться перелік вибірових дисциплін, що не будуть вивчатись. Після цього здобувач вищої освіти протягом тижня повинен обрати іншу дисципліну, для вивчення якої сформувалась (чи формується) кількісно достатня навчальна група;

надають до навчального відділу у строк до 01 лютого поточного навчального року перелік обраних здобувачами вищої освіти вибірових дисциплін, які будуть вивчатись у наступному навчальному році.

2.4. Вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти здійснюється шляхом подання письмової заяви (рапорта) на ім'я начальника факультету до 10 січня поточного навчального року.

2.5. Заява (рапорт) зберігається в навчальній частині факультету протягом усього терміну навчання здобувача вищої освіти.

2.6. Здобувач вищої освіти, який не визначився з переліком вибірових дисциплін та не подав заповнену заяву у визначені терміни, буде включений до групи для вивчення тих дисциплін, які визначить начальник факультету.

2.7. Обрані дисципліни вносяться до навчальних планів і визначають навчальне навантаження кафедр на навчальний рік.

2.8. Після остаточного формування і погодження навчальних груп з вивчення вибірових дисциплін, інформація про вибірові дисципліни вноситься до індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти. З цього моменту вибірова дисципліна стає для здобувача вищої освіти обов'язковою.

2.9. Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти

розробляється на навчальний рік на підставі навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані ним, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня вищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю (спеціалізацією), та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, атестація випускника).

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Викладання вибіркових навчальних дисциплін можуть здійснювати всі катедри ЖВІ за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності катедри оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

3.2. Катедри, які забезпечують викладання вибіркових дисциплін: подають до 01 жовтня кожного навчального року до навчального відділу робочі програми кожної вибіркової навчальної дисципліни, оформлені відповідно до нормативної бази, яка існує у ЖВІ;

для забезпечення принципу конкурентності при виборі здобувачами вищої освіти вибіркових дисциплін, які викладаються на кафедрі, науково-педагогічні працівники катедри у вільний від аудиторних занять час проводять відповідні презентаційні заходи (читають оглядові лекції, готують інформаційні матеріали, що можуть бути розміщені на стендах катедри, сайті Військового інституту тощо).

3.3. Перелік вибіркових навчальних дисциплін періодично переглядається та оновлюється відповідно до сучасних вимог.

3.4. Пропозиції щодо змін до переліку вибіркових навчальних дисциплін на наступний навчальний рік формуються начальником (завідувачем) відповідної катедри до 05 вересня поточного навчального року.

3.5. Зміни до переліку вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік розглядаються на засіданні методичної ради ЖВІ. Після схвалення методичною радою, перелік вибіркових дисциплін подається на затвердження до вченої ради ЖВІ, після чого вносяться зміни до навчальних планів.

3.6. При розгляді змін до переліку вибіркових навчальних дисциплін обов'язково аналізується забезпечення катедри щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є:

кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання науково-педагогічних працівників, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни);

інформаційне та навчально-методичне забезпечення (підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації);

матеріально-технічне забезпечення.

4. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ЗДОБУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ЙОГО ВИКОНАННЯ

4.1. Індивідуальний навчальний план здобування вищої освіти та результати його виконання (далі – ІНП) є робочим документом, який формується на основі навчального плану, затвердженого начальником ЖВІ, з метою індивідуалізації навчального процесу – максимального урахування індивідуальних потреб здобувачів вищої освіти щодо своєї фахової підготовки та вимог ринку праці.

4.2. Формування ІНП здійснюється на підставі переліку навчальних дисциплін на основі структурно-логічної схеми підготовки фахівців, включає обов'язкові та вибіркові дисципліни, передбачені навчальним планом.

ІНП відображає структурно-логічну схему підготовки фахівця за певною спеціальністю (спеціалізацією), обсяги навчального навантаження здобувачів вищої освіти з аудиторної і самостійної роботи та містить інформацію про форму підсумкового семестрового контролю.

4.3. ІНП охоплює увесь перелік навчальних дисциплін, які вивчаються протягом усього терміну підготовки за відповідним ступенем вищої освіти (бакалавр, магістр) у розрізі років (семестрів).

4.4. Здобувач вищої освіти несе персональну відповідальність за виконання ІНП.

4.5. Трудомісткість усіх видів навчальної роботи в навчальному плані встановлюється в кредитах ЄКТС (1 заліковий кредит = 30 академічних годин). Сумарна трудомісткість навчальної роботи з дисциплін, що включені до ІНП, у кожному семестрі має складати, як правило, 30 кредитів ЄКТС (60 кредитів на навчальний рік).

4.6. Обсяг вибірових навчальних дисциплін становить не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС; обсяг вибірових дисциплін професійної підготовки – не більше 75 % кількості кредитів усієї варіативної компоненти.

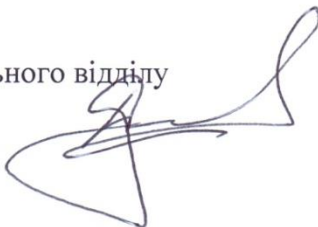
4.7. Зміни до варіативної складової ІНП на наступний навчальний рік здобувач вищої освіти може ініціювати за заявою (рапортом) на ім'я начальника факультету до 15 травня поточного навчального року в тому випадку, якщо він ще не почав опанування певної дисципліни, вивчення якої розраховано на декілька семестрів, або пакету дисциплін, що логічно пов'язані між собою за змістом.

Зміни, внесені до ІНП, затверджуються підписом начальника факультету.

4.8. Заповнення ІНП відбувається на навчальний рік, перед його початком. До ІНП записуються навчальні дисципліни відповідно до навчального плану, він підписується здобувачем вищої освіти і затверджується начальником факультету.

4.9. При затвердженні ІНП на наступний навчальний рік враховується фактичне виконання здобувачем вищої освіти ІНП попередніх навчальних років.

Начальник навчального відділу
полковник

Р. ДЗЮБЧУК